

Bygnings Frednings Foreningen

Sammenslutningen af ejere, administratorer og brugere af fredede ejendomme
Association of Owners of Historic Houses in Denmark

BYFO

Folketingets Kulturudvalg

Notat vedrørende udhuling af direkte og indirekte tilskud til fredede bygninger

I forbindelse med Bygnings Frednings Foreningen, BYFOs foretræde for Kulturudvalget den 10. februar vedrørende forslag til ændring af bygningsfredningsloven udbad udvalget sig et notat om de forringede økonomiske vilkår for de fredede bygninger.

Direkte tilskud

Bygningsfredningsloven pålægger ejeren af en fredet bygning, at bygningen vedligeholdes i overensstemmelse med samfundets ønsker – dvs. efter fredningsmyndighedernes anvisninger. Vedligeholdelsen af disse bygninger er derfor langt mere omkostningstung i forhold til ikke fredede bygninger, idet Kulturarvsstyrelsen stiller krav til materialer og metoder, som fordyrer istandsættelse markant.

Det beløb, der årligt tilføres de 9000 fredede bygninger fra samfundets side i direkte støtte, er ikke steget siden 1984. Bortset fra en ekstra bevilling på 6 mio. kr. i tre år har beløbet ligget på ca. 30 mio. kr. siden 1984.

Ifølge Danmarks Statistik er byggeomkostningsindekset for boliger steget fra 60 i 1987 til 120,7 i 2008. Såfremt midlerne til direkte tilskud havde fulgt udviklingen i samfundet, ville de 30 mio. kr., der var til rådighed i 1987, være blevet til 60,35 mio. kr. i 2008 – dvs. en fordobling. Eller sagt på en anden måde: de direkte tilskud er **reelt halveret**.

Se bilag over udviklingen i byggeomkostningsindekset. (Statistik fra 1984-86 samt 2009 ikke tilgængelig.)

Indirekte tilskud

Den såkaldte forfald-pr-år fradragsordning, hvorefter ejeren af en fredet bygning kan fratække afholdte og dokumenterede istandsættelsesudgifter indenfor rammen af den enkelte bygning beregnede forfald-pr-år, blev indført i 1982. Frem til 1986 lå fradraget i den personlige indkomst. Som følge af skattereformen fra 1987 blev fradraget herefter ændret til at være et fradrag i kapitalindkomsten (før skattereformen blev der ikke sondret mellem personlig indkomst og kapitalindkomst). Med 1987-skattereformen reduceredes værdien af alle fradrag fra op til 73% (48-73,2%) til ca. 50%.

Skattereformen fra 1993 og Pinsepakken fra 1998 forringede fradrag for istandsættelsesudgifter yderligere, idet skatteværdien af negativ nettokapitalindkomst reduceredes fra de ca. 50% til ca. 46% i 1998 og til ca. 33% i 2001.

Med Forårspakke 2.0 reduceres skatteværdien fra 33% til 25% i 2019, hvor Forårspakken er fuldt indfaset.

Bygnings Frednings Foreningen

Sammenslutningen af ejere, administratorer og brugere af fredede ejendomme
Association of Owners of Historic Houses in Denmark

Hermed er skatteværdien af forfald-pr-år fradraget ved flere finanspolitiske tiltag **mere end halveret**. (For nogle ejere er der tale om næsten 2/3s reduktion.)

Forårspakkens konsekvenser i tal

Fra BYFOs registreringer kan vi se, at der i 2007 over forfald-pr-år ordningen blev fratrukket 220 mio. kr. til vedligeholdelse og istandsættelse af de fredede bygninger. Disse registreringer dækker knapt halvdelen af de ikke offentligt ejede fredede bygninger. Skatteværdien af et fradrag på 220 mio. kr. udgør med en fradragprocent på ca. 33% 72,5 mio. kr. Vi anslår derfor skatteværdien af de samlede fradrag i 2007 til at være ca. 150 mio. kr.

Med udgangspunkt i samme år vil en reduktion i fradragprocenten på ca. 25 % (fra de nuværende ca. 33% til 25%) betyde, at hele området vil miste omtrent 40 mio. kr. årligt.

Reduktionen af skatteværdien af forfald-pr-år fradraget og den reelt halverede direkte støtte påvirker selvsagt ejernes mulighed for at vedligeholde de fredede bygninger og betyder, at det vedligeholdelsesmæssige efterslæb, som vi i dag ser på de fredede bygninger, vil stige yderligere. Især de fredede bygninger på landet bærer præg af et stærkt tiltagende vedligeholdelseefterslæb. (Det skal bemærkes, at muligheden for grundskyldsfritagelse ikke har større betydning i landdistrikterne, da grundskylden her er meget lav.)

De fredede bygninger udgør en væsentlig del af den danske kulturarv, så det bør anses for en national opgave at være med til at bevare den.

Som det fremgår, er der tale om markante økonomiske forringelser, som kræver handling, hvis ikke væsentlige fredningsværdier skal gå tabt for eftertiden.

Relevante støtteforanstaltninger kunne eksempelvis være:

- at der afsættes flere midler til direkte tilskud til de fredede bygninger – i særdeleshed på landet.
- at forfald-pr-år ordningen retableres til sin oprindelige værdi og derfor ligningsmæssigt genplaceres som et fradrag i den personlige indkomst.

Foreningen står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående.

Birthe Iuel og Gitte Spies

BYFO

11. februar 2010